Examenul naţional de bacalaureat 2021
Proba E. d)
Geografie

Testul 5

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică şi toate profilurile şi specializările din filiera vocaţională, cu excepția profilului militar

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul efectiv de lucru este de trei ore.**

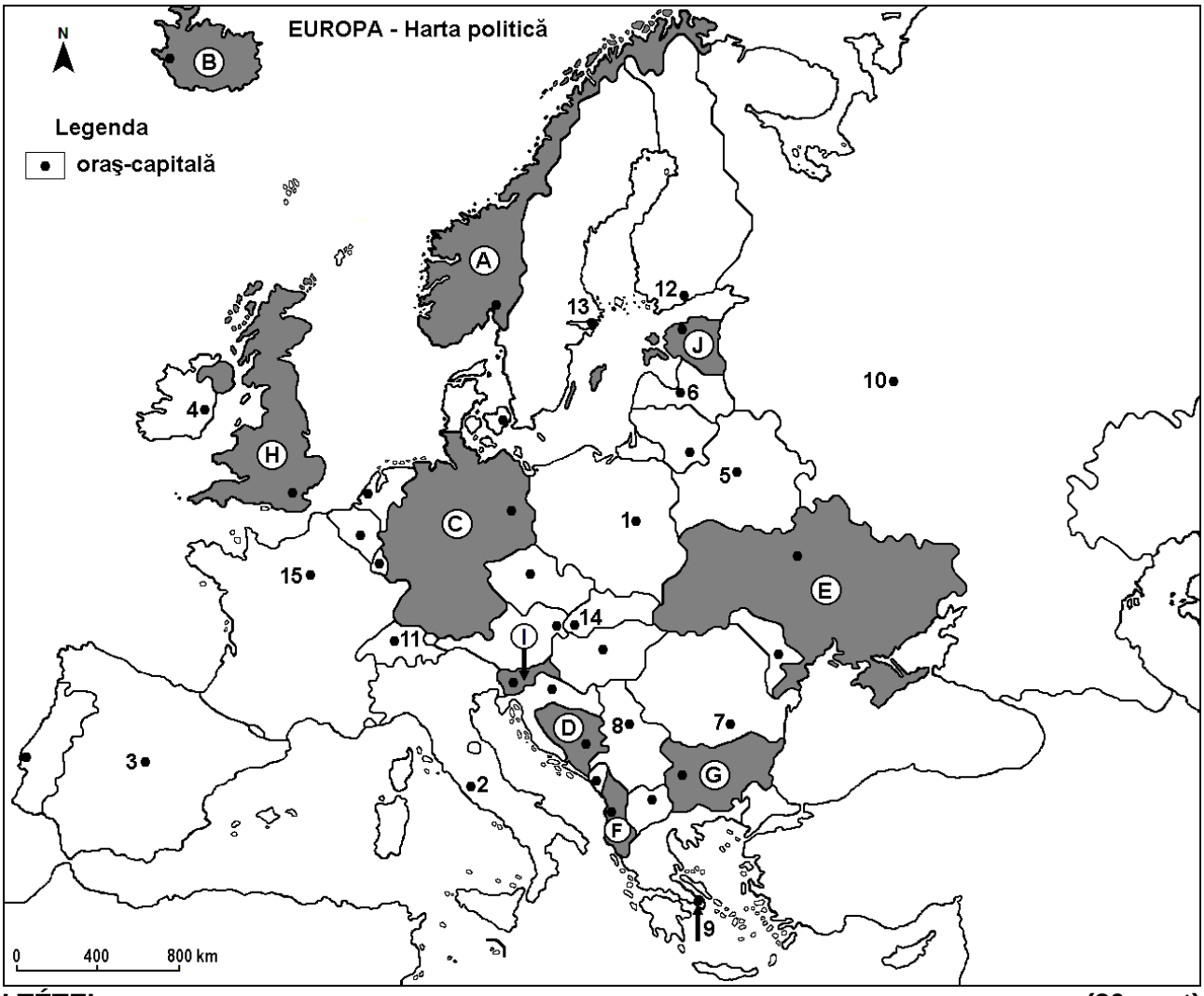

I.TÉTEL **(30 pont)**

A fenti térkép az I. tétel A − E pontjaira vonatkozik. A térképen az országokat betűk, a fővárosokat számok jelölik.

A. Írja le:
1. az **A** betűvel jelölt ország nevét;
2. a **8**-as számmal jelölt főváros nevét. **4 pont**

B. Írja a vizsgalapra az alábbi mondatokat kiegészítő helyes válaszokat:
1. A **3-**as számmal jelölt főváros neve ...
2. A **J** betűvel jelölt ország neve ...
3. A Rajna-Ruhr várostömörülés a térképen a következő betűvel jelölt ország területén található...
6 pont

C. Írja a vizsgalapra a helyes válasz betűjelét mindegyik kijelentésre vonatkozóan:
1. A térképen **5-**ös számmal jelölt város neve:

a. Kisinyov/Chișinău **b.** Kijev **c.** Minszk **d.** Prága **2 pont**

2. Az **F** betűvel jelölt ország neve:
a. Albánia **b.** Horvátország **c.** Montenegró **d.** Szlovénia **2 pont**

3. A Dinári-hegység a következő betűvel jelölt ország területén van:
a. C **b.** D **c.** G **d.** H **2 pont**

4. A **2**-es és **9-**es számmal jelölt fővárosok abban hasonlítanak egymáshoz, hogy:
a. több mint 5 millió lakosuk van **b.** számos történelmi lelettel/műemlékkel rendelkeznek
c. éghajlatuk mérsékelt-szárazföldi **d.** éghajlatuk mérsékelt-óceáni **2 pont**

5. Az **I** betűvel jelölt ország fővárosa:
a. Ljubljana **b.** Szarajevó **c.** Szkopje **d.** Zágráb **2 pont**

D. Mutasson be három különbséget a térképen **G** és **H** betűkkel jelölt országok éghajlata között!
1. Megjegyzés*: A különbségek a következő éghajlati elemek bármelyikére vonatkozhatnak: éghajlati tényezők, éghajlati típus, évi/nyári/téli középhőmérsékletek, hőmérsékleti amplitúdó/hőingás, évi/nyári/téli átlagos csapadék, gyakori szelek, más éghajlati szempontok.*
2. Megjegyzés*: A teljes pontszám csak abban az esetben adható meg, ha a különbségek összehasonlításképpen, és nem külön-külön vannak leírva.*
3. Megjegyzés*: Az államokat nem szükséges megnevezni; elég csak a betűjelüket használni.*
6 pont

E. Magyarázza meg**:**
1. A működő vulkánok és gejzírek jelenlétét a térképen **B** betűvel jelölt ország területén.
2. A térképen **E** betűvel jelölt országban jellemző sztyepp növényzet jelenlétét. **4 pont**

II.TÉTEL **(30 pont)**

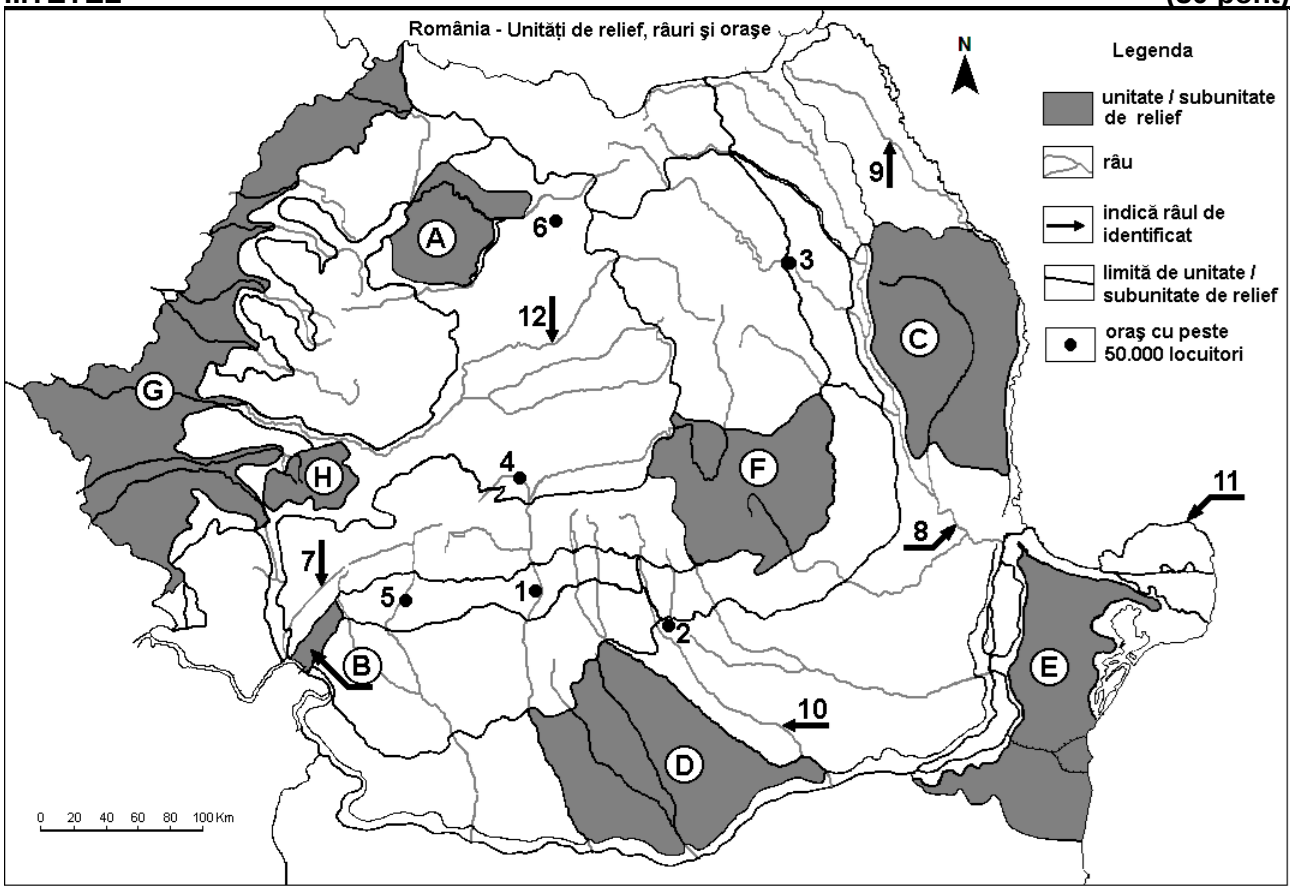

A fenti térkép a II. tétel A-E pontjaira vonatkozik. A térképen a betűk domborzati egységeket, a számok 1-től 6-ig városokat, 7-től 12-ig folyókat jelölnek.

A. Írja le:
1. a térképen **4-**es számmal jelölt város nevét;
2. a térképen **12-**es számmal jelölt folyó nevét. **4 pont**

B. Írja a vizsgalapra az alábbi mondatokat kiegészítő helyes válaszokat:
1. Zöld palák a/az ..... betűvel jelölt domborzati egységben fordulnak elő.
2. A Brassói-medence a ..... betűvel jelölt domborzati egységben található.
3. A térképen **5**-ös számmal jelölt város neve..... **6 pont**

C. Írjátok a vizsgalapra a helyes válasz betűjelét mindegyik kijelentésre vonatkozóan:
1. A **D** betűvel jelölt domborzati egység altalajából kitermelt ásványkincs**:**
a. szén **b.** metángáz **c.** vasérc **d.** kőolaj **2 pont**
2. Szubmediterrán éghajlati hatások(árnyalatok) érezhetők a következő domborzati egységben:
a. A **b.** B **c.** C **d.** E **2 pont**
3. A térképen **2**-es számmal jelölt város neve:
a. Buzău **b.** Pitești **c.** Ploiești **d.** Târgoviște **2 pont**
4. A térképen **11**-es számmal jelölt Duna-ág neve:
a. Borcea **b.** Kilia/Chilia **c.** Szent György **d.** Szulina **2 pont**
5. A **10**-es számmal jelölt folyó:
a. a Duna mellékfolyója
b. az Argeș mellékfolyója
c. a Keleti-Kárpátok déli csoportjából(Kárpátkanyar) ered
d. áthalad Alexandria városon **2 pont**

D. Mutasson be három különbséget a térképen az **G** és **H** betűkkel jelölt tájegységek domborzata között.
1. Megjegyzés: *A különbségek a domborzat következő jellemzőire vonatkozhatnak: kialakulási mód, kőzettani felépítés, tengerszint feletti magasság, tagoltság, domborzati típusok/lépcsők, a vonulatok és a fontosabb völgyek iránya, a medencék elhelyezkedése, más domborzati jellemzők.*
2. Megjegyzés: *A teljes pontszám csak abban az esetben adható meg, ha a különbségeket összehasonlításképpen, és nem külön-külön írja le.*
3. Megjegyzés: *Nem szükséges megnevezni a domborzati egységeket, elég csak a betűjelüket használni.* **6 pont**

E. Mutasson be két okot, ami magyarázatot ad arra a tényre, hogy Románia belső folyói közül a térképen **8**-as számmal jelölt folyó rendelkezik a legnagyobb vízhozammal. **4 pont**

III. TÉTEL **(30 pont)**
Az alábbi grafikon a **III. tétel A-B** pontjaira vonatkozik, és három európai ország városi lakosságának alakulását mutatja be 1990 és 2015 között (százalékban).
Sursa: Eurostat 2016

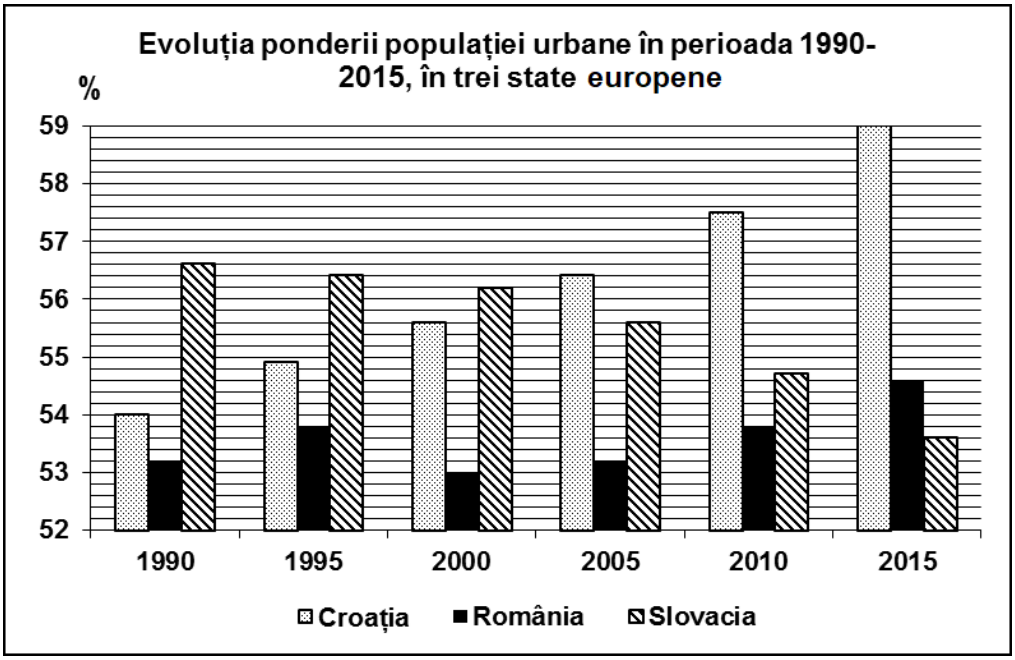

A. Nevezze meg:
1. Szlovákia városi lakosságának részarányát 2000-ben;
2. Horvátország városi lakosságának részarányát 2005-ben;
3. Románia városi lakosságának részarányát 1990-ben;
4. Románia városi lakosságának részarányát 2000-ben.

4 pont

B. 1. Számítsa ki Horvátország falusi lakosságának részarányát 2015-ben!
2. Számítsa ki Szlovákia falusi lakosságának részarányát 1990-ben!
3. Számítsa ki Románia falusi lakosságának részarányát 2015-ben!

6 pont

C. Magyarországra vonatkozóan nevezzen meg:
1. négy szomszédos országot;
2. két domborzati egységet;
3. két folyót;
4. két városának a nevét, a főváros kivételével

10 pont

D. Románia gabonatermesztése 2016-ban 21.765 ezer tonna, míg Görögországé 3.474 ezer tonna volt.*(forrás: Eurostat)*
1. Magyarázza meg, hogy Görögország gabonatermesztése miért jóval kisebb mint Románia gabonatermesztése!
2. Nevezzen meg két olyan romániai domborzati egységet, ahol nagy területen folyik gabonatermesztés!
3. Nevezzen meg két jellemző mezőgazdaságban termesztett növényt Görögországból!

6 pont

E. Egyes hegyközi medencékben hőmérsékleti inverziók jönnek létre.
1. Mutassa be ennek az éghajlati jelenségnek egy következményét!
2. Nevezzen meg két olyan romániai hegyközi medencét, ahol gyakori a hőmérsékleti inverzió!

4 pont